

(Jessen) som det juridiske Element indenfor det socialdemokratiske Parti sluttede sig fuldstændig til den Opfattelse, som den daværende Justitsminister Bülow gjorde gældende overfor denne Sag, nemlig, at vel kunde man ophæve Tyendeloven, men man kunde ikke ophæve Tyenderetten. Man kunde — det sagde den højtærede Justitsminister, og deri fik han Tilslutning hos det ærede Medlem fra Stege — give blankt op og sige, at hele Spørgsmaalet om Tyendeforholdet i dette Land kommer ikke Lovgivningen ved, det magter i alt Fald Rigsdagen ikke at lovgive om, og man kan lade det gaa over til udelukkende at være et Domsanliggende, hvilket er det, som vil ske, naar vi ophæver Tyendeloven, men Tyenderetten opgiver vi ikke. Og det fik, som sagt, fuld Tilslutning baade hos det ærede Medlem fra Fakse og særlig hos det ærede Medlem fra Stege, og jeg deler denne Opfattelse. Men at der, efter at Tyendeloven er ophævet, vil blive Trætter mellem Husbonde og Tyende, og at der da lige som nu vil blive daarlige Husbonde og Tyende er sikkert, og det er dem, der har Brug for en Tyendelov. I mangfoldige Aar, i hvert Fald saa langt tilbage, som jeg kan huske, har det været saaledes, at de gode Husbonde og det gode Tyende kendte egentlig ikke Tyendeloven, ingen af dem havde Brug for den.

Det socialdemokratiske Parti vil imidlertid bort fra Tyendeloven, i hvert Fald for det myndige Tyendes Vedkommende, og forlader altsaa det Standpunkt, Partiet indtog i 1911—12, og jeg skal paa mit Partis Vegne sige, at det skal vi gerne gaa med til, saa meget mere og saa meget lettere, som det hører med til Venstres Program. Vi bøjede os i sin Tid, da der krævedes en moderne Revision af Tyendeloven, men naar man nu ikke vil have denne, men vil helt bort fra en Tyendelov, siger vi: Nu vel, det gaar vi med til, ikke fordi Socialdemokratiet har stillet dette Forslag, men fordi vi mener, at naar Tyendet ønsker det, er der ingen Grund for os til at modsætte os det, thi det er saa vist ikke i Husbondens Favør, vi har en Tyendelov, det er i første Linie i Tyendets Favør. Det vilde i hvert Fald en efter moderne Principper revideret Tyendelov være, saaledes som den vilde være, vi tilsigtede i 1911—12 i Overensstemmelse med, hvad der var Tanken med Tyendelovkommissionens Nedsættelse. For saa vidt antager

jeg, der ikke vil blive de forskellige Partier paa Rigsdagen ret meget imellem.

Der bliver da Spørgsmaal om, hvad man skal sætte i Stedet for Tyendeloven, thi alle Partier er vel enige om, at det gaar ikke an slet ikke at have Lovbestemmelser om dette Forhold. Det er egentlig en Misforstaaelse at tro, at man ikke vedblivende har en Tyendelov, selv om det Lovforslag, som her foreligger, blev vedtaget. Det vilde kun blive en Tyendelov med forandret Navn. En Mand eller Kvinde kan ogsaa forandre Navn, men vedbliver dog at være den samme Person, og hvilken Overskrift man end giver en saadan Lov, bliver det en Lov, der tilsigter at ordne Forholdet mellem Husband og Tyende. Det sikre er, at vi bibeholder et Stykke Tyendelov. Det er ogsaa det, Socialdemokratiet foreslaar, og det maa vi se at forhandle os til Rette om.

Ved første Øjekast synes det mig, at dette Stykke Tyendelov, som Socialdemokratiet her foreslaar at bibeholde, indeholder for det første det, som jeg sætter meget lidt Pris paa, en Indskrænkning baade af Forældreretten og af Værgemyndigheden over Børn under 14 Aar. Naar man ophæver Tyendeloven for det myndige Tyendes Vedkommende, gaar man for dettes Vedkommende over til det fuldstændig frie Kontraktsforhold, og under dette frie Kontraktsforhold vil de enkelte Parter kunne indrette sig med Hensyn til Arbejds-, Bolig- og Kostspørgsmaalet o. s. v., som de kan blive enige om. Men da man naturligvis vil og maa hindre, at en fri Kontraktindgaaelse fører til Misbrug af Børn og unge Mennesker, maa man kun lade det frie Kontraktforhold gælde for det myndige Tyende. Der maa altsaa træffes Bestemmelser for Børns og unge Menneskers Vedkommende. Det skal jeg være villig til at optage Forhandling om i et Udvalg, hvis jeg faar Lejlighed dertil, og jeg er overbevist om, at ogsaa mit Parti overordentlig gerne vil være med til noget saadant. Vi mener, at det er godt at have Lovregler, for det Tilfælde der bliver vanskelige Forhold, hvor det offentlige maa gribe ind. Naar man ophæver Reglerne for det ældre Tyende, maa det finde sig i, at Domstolene tager Affære, det voksne Tyende kommer da nødvendigvis ind under Lovgivningens almindelige Regler. Derom kan der ikke være Tvivl. Men det at gribe saa stærkt ind paa Forældremyndighedens Omraade, som her foreslaas, har efter min Mening to svage Sider.